

„ առաջ : Ամ գիտեր թէ ասանկ
 „ ապիկած անօթներ ասոնցմէ հին
 „ տեսնուած են արդեօք . վասն զի ոչ
 „ Պանտիկապէոն (կերչ) , ոչ մեծն
 „ Յունաստան և ոչ հիւսիսային Վեր
 „ մանիա (որ շատ հարուստ են՝ հին
 „ սափորներով) աս տեսակ անօթ-
 „ ներ ամենեւին չեն երևցած : Ատո-
 „ ռուանքներ ալ կան ասոնց մէջ որ
 „ ապիկած չեն , բայց բարձրաքան-
 „ դակնկարներով զարդարուն են . . . »

Տնական ուրիշ կահերով ալ կ'իմա-
 ցուին աթոռներու պէս կամ սեղանի
 վերաբերեալ կամ տան զարդարանքի
 և հանգստութեան վերաբերեալ կա-
 րասիքները :

Բնական ըսելով՝ բոլոր հին Հայ-
 աստանցոց զգեստները կ'իմանանք
 ամէն կարգի մարդկանց . թագաւո-
 րաց , իշխանաց , եկեղեցականաց , քա-
 դաքացեաց , կանանց և զօրականաց :
 Ի՞նչ զգեստներուն ձևերը ուրիշ հնու-
 թեանց վրայէն կ'իմացուի . զոր օրի-
 նակ Տիգրանայ դրամին վրայէն Հայոց
 թագաւորին խոյրին ձևը : Հին թա-
 գի մը պատկեր կայ որ մեր Տրդատ
 թագաւորինը կը կարծուի , և կ'ըսեն
 թէ Սիրդանդ պահուած է : Երկուս
 Հռոմայեցւոց ալ հին յիշատակարան-
 ներէն շատ բան կ'ելլէ Հայաստանի
 վերաբերեալ : Վիտոռու թի կ'ըլլուի
 ան զգեստներուն որ Հայերը ունին
 եղեր մերձաւոր ազգաց նման , Պարս-
 կին , Յունին , Սրացւոյն հետ . և ան
 հագուստները որ մասնաւոր Հայոց
 սեպհական են եղեր : Կերենայ թէ
 նաև նահանգէնահանգ Հայոց զգես-
 տին մէջ տարբերութիւն եղած պի-
 տի ըլլայ :

Սկի արծաթ զարդարանքներով
 ալ կ'իմանանք մատանիներ , օղեր ,
 կնիքներ , և արանց ու կանանց տե-
 սակ տեսակ զարդեր :

Վործիքներու մէջ պէտք է յիշենք
 երաժշտական նուագարանները : Ի՞նչ
 սոնց ձևերը տալէն զատ , ազգային
 երաժշտութեան վերաբերեալ տեղե-
 կութիւններ ալ աս հնագիտական

օրագրին մէջ կրնան գրուիլ : Երկ-
 պէս երկրագործութեան և ուրիշ ա-
 ռուեստներու գործիքներ որ հնուց
 մեր աշխարհքը մնացած ըլլան՝ կրնան
 օրագրիս մէջ ստորագրուիլ :

Բնական հնութեանց վրայօք ա-
 ռաջարկութիւնս կը լինցընեմ՝ յիշե-
 լով որ եթէ ասանկ հնագիտական
 օրագիր մը նաև գաղղիարէն թարգ-
 մանուի՝ շատ հաղորդակից օգնական
 նաև քաջալերիչ Եւրոպացիք կը գըտ-
 նուին : Եւ աս բանիս օրինակ մը տա-
 լու համար՝ ուրիշ անգամ աս Բազ-
 մավէպիս մէջ մէկ քանի ազգային հը-
 նութեանց վրայ կը խօսինք :

ՍԵՐՈՎԻԷ Մ . ԱԼԻՇԱՆ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

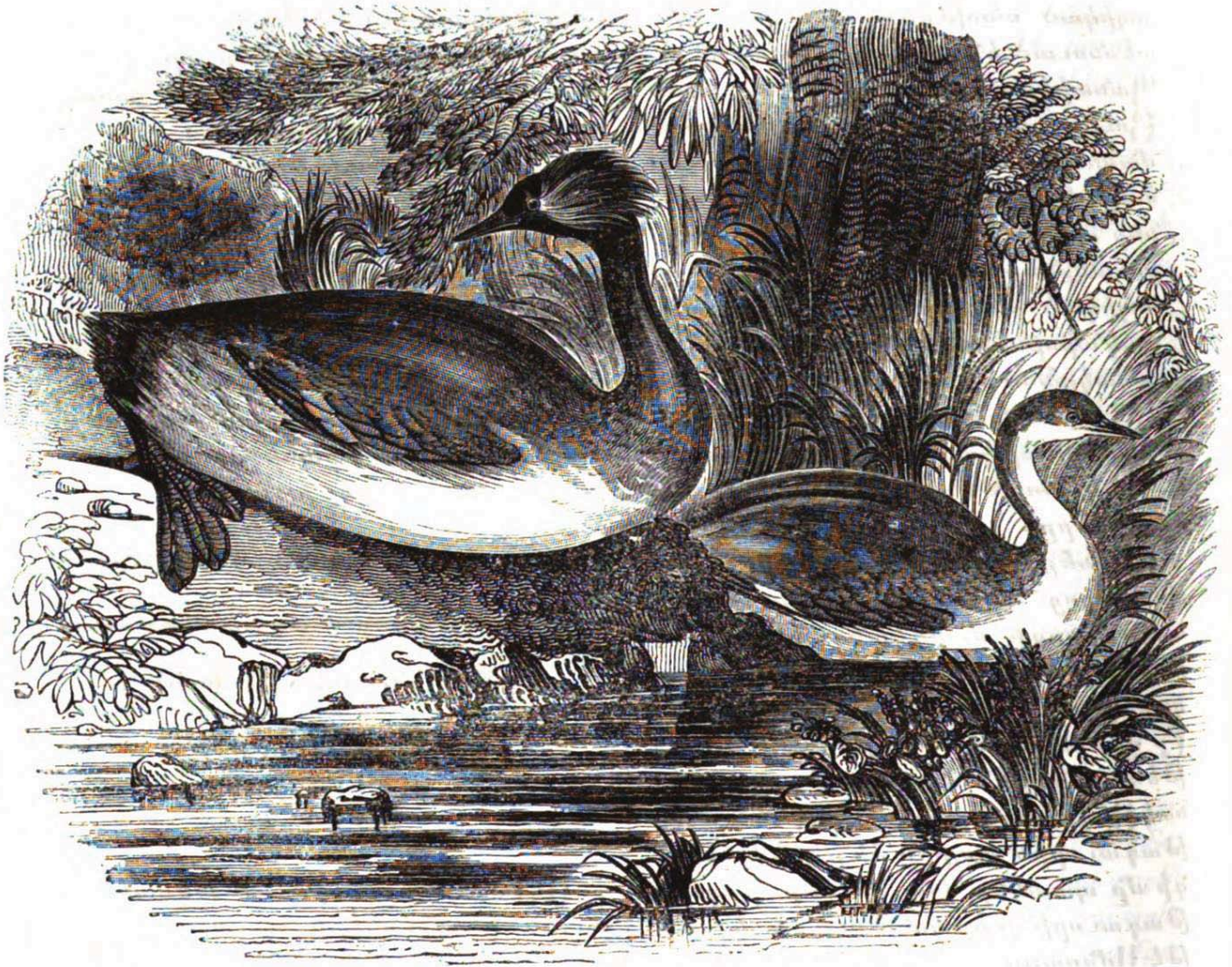
ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Սոսնէ :

ՍՈՒՋԱԿ կ'ըսուին ան տեսակ ջը-
 րային թռչուններն որ ուրիշներէն
 շատ աւելի ժամանակ ջրին տակը սու-
 զած՝ այսինքն բոլորովին ընկղմած
 կրնան մնալ ու լողալ : Երկնց ոտու-
 ները գրեթէ անմիջապէս իրենց պո-
 չին տակն են . անոր համար ցամաքի
 վրայ խիստ դժուար կը քալեն . թռչե-
 նին ալ պզտիկ ըլլալով՝ աղէկ թռչե-
 լու յարմարութիւն ալ չունին : Իրենց
 վրայի փետուրները խիստ թանձր ու
 եղուտ են . անով է որ ջրին տակը եր-
 կար ատեն մնալով՝ ոչ կը թրջին և ոչ
 կը մըսին . թռքերնուն կազմուածքը
 այնպէս է որ առանց շունչ առնելու
 կրնան կենալ շատ ժամանակ :

Սովորաբար ասոնք խումբ խումբ
 կը գտնուին գետերու և լճերու մէջ ,
 ու ճախներով որդերով և մանր ձկներ

1. Զն. Κόλυβος. Լատ. Podiceps կամ Colymbus.
 Խա. Suasso, և tuffolo կամ tuffetto. Գը. Grèbe,
 և plongeon. Մեր մէջ ոմանք խոստանալ գրեր են ա-
 նունը , բայց Սոսնէ բառը մեզի լատագոյն երևցաւ :

Սուղակ :

ուտելով կ'ապրին . անոր համար մը-
սերնին ալ ձուկ կը հօտի ու անհամ-
է , թէպէտեւ եղտա : Բոյներնին ե-
ղէպներու ու սէգերու մէջ կը շինեն՝
անանկ որ ան ալ ջրին երեսը կրնայ
էենալ կամ լողալ : Թէ էգը և թէ
արուն փոխն 'ի փոխը թուխս կը նըս-
տին հաւկիթներուն վրայ . ու թէ
որ անոնցմէ հեռանալ պէտք ըլլայ՝
վրան ջրի խոտերով կը ծածկեն :

Ետեք հրացանով զարնելը խիստ
դժուար է . վասն զի աշուրնին սաս-
տիկ սուր ըլլալով , կասկած մը առ-
նելուն պէս , և կամ կայծ մը տեսած-
նուն պէս՝ ջրին տակը կ'ընկզմին անե-
րեղթ կ'ըլլան :

Սուղակին մեծութիւնը ամէն տեղ

նոյն չէ . Եւրոպայի տեսակներուն
մէջ ամենէն մեծը բազի չափ է , ա-
մենէն պզտիկն ալ լորամարգիի չափ :
Սովորաբար իրենց կռնակին գոյնը
մուր մոխրագոյն է , փորունը ձեր-
մակ փայլուն . տարիքնին որ առնեն՝
գլուխնին սև փետուրներով ցցունք
մը կ'ունենան , ոմանք կարմրագոյն
մանեակ մըն ալ կ'ունենան վզերնուն
տակը :

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

ՃԵՐԲԱԿ Գաշտիկ , սև սև հրնտիկ ,
Ձեռքով ցանէ , լեզով հընձէ :

ՆՈՅՆՄԲԵՐԻ ՀԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐ ԲՃԻՃՈՎ,
ՍԵՂԻ :